

4. Ястребов М. М. (2017). Використання веб-орієнтованих технологій у здоров'язбережувальному навчанні учнів початкових класів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.10 Київ.

**ГУДИМЕНКО Катерина,**

*здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Магістр»  
Полтавського національного педагогічного  
університету імені В. Г. Короленка*

*Науковий керівник: ПРОЦАЙ Людмила,*

*кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка  
кафедри початкової освіти Полтавського національного  
педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

## **ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ МЕДІАПОВІДОМЛЕНЬ**

Останнім часом в Україні медіаосвіті приділяється значна увага. Навчання медіаграмотності учнів початкової школи навіть має стати пріоритетним напрямком в освітній політиці нашої держави, адже саме від медіаграмотності сучасних дітей багато в чому залежатиме майбутнє нашої нації.

За даними досліджень останніх років, сьогоднішні першокласники приходять до школи, маючи за плечима значний медійний досвід. У більшості з них є досить стійкі медійні вподобання: улюблені фільми й телевізійні програми, комп'ютерні ігри, журнали та ін. Більшу частину вільного часу в учнів початкової школи займають так званий телеперегляд, комп'ютерні ігри та інтернет.

Завдання вчителів – направити ці потоки інформації в потрібне русло, навчити дітей критично ставитися до будь-якої інформації, уберегти від медіазалежності. Використання медіатехнологій на факультативних заняттях та

під час інтегрування їх в освітній процес – це не просто мода, а потреба часу, реалізація принципу «навчання впродовж усього життя».

Використання медіа відкриває доступ до різноманітних джерел інформації, до проєктної діяльності, до дистанційної форми навчання й одержання знань, до всесвітніх інтернет-мистецтв. Учням початкової школи доводиться стикатися із чимраз більшим потоком інформації, яка часто виявляється неякісною та не відповідає віковій групі. Діти відчувають значні труднощі, коли їм потрібно проявити пошукові навички, самостійно критично оцінити отриману інформацію.

Одним із засобів формування медіаграмотності молодших школярів є розвиток критичного мислення. Як відомо критичне мислення це – усвідомлена розумова діяльність людини, яка передбачає «здатність спостерігати, інтерпретувати, аналізувати, вилучати, додавати, оцінювати і пояснювати», і наостанок робити власні висновки і формувати власні узагальнення та судження.

Розуміючи необхідність медіаосвіти для учнів уже сьогодні, потрібно інтегрувати зміст навчального матеріалу з медіаграмотності в навчальні предмети початкової школи. Інтеграція дає змогу розпочати пропедевтичну роботу з формування медіакомпетентності. Тоді учні зможуть легко пройти адаптацію під час переходу в середню школу, розкриють свій внутрішній потенціал, займуть активну громадянську позицію в суспільстві та, найголовніше, будуть більш підготовлені до життя. Важлива роль у цьому процесі відводиться вчителю, який має створити сприятливе середовище для дискусій та обміну думками, а також навчити дітей критично аналізувати медіаконтент.

Вчителі початкової школи можуть використовувати медіаповідомлення для формування медіаграмотності у своїх учнів на уроках різними способами:

#### 1. Обговорення медіаповідомлень:

- Показуйте учням різні медіаповідомлення, такі як новинні статті, відео, рекламу, та заохочуйте їх до обговорення.
- Ставте учням запитання, які допоможуть їм критично оцінити інформацію.

- Заохочуйте учнів до дискусій, де вони можуть висловити свої думки та погляди на різні теми.

## 2. Створення власних медіаповідомлень:

- Запропонуйте учням створювати власні медіаповідомлення, такі як газети, плакати, відеопрезентації.
- Допоможіть учням вибрати тему, дослідити інформацію та створити повідомлення, яке буде цікавим та інформативним для інших.
- Навчіть учнів використовувати різні медіаінструменти, такі як текстові редактори, програми для створення презентацій та програми для редагування відео.

## 3. Використання медіа для навчання:

- Використовуйте медіаповідомлення для ілюстрації понять, демонстрації процесів та розповіді про історичні події.
- Запропонуйте учням шукати та аналізувати інформацію з різних джерел, таких як веб-сайти, книги, та енциклопедії.
- Навчіть учнів оцінювати достовірність та об'єктивність інформації.

## 4. Ігри та інші інтерактивні методи:

- Використовуйте ігри та інші інтерактивні методи, щоб зробити навчання медіаграмотності цікавим та захопливим для учнів.
- Існує багато онлайн-ігор та ресурсів, які можна використовувати для навчання медіаграмотності.
- Ви також можете створити власні ігри та вправи, які відповідають потребам ваших учнів.

Важливо пам'ятати, що формування медіаграмотності – це тривалий процес, який потребує постійної уваги та зусиль. Використання медіаповідомлень у навчанні сприяє розвитку комунікаційних навичок учнів, так як вони навчаються ефективно виражати свої думки та ідеї, а також сприяє активному залученню учнів до навчального процесу. Навчання медіаграмотності допомагає учням

розуміти роль медіа у суспільстві, розпізнавати медійну маніпуляцію та розрізняти правдиву інформацію від фейкової. Розвиток медіаграмотності учнів початкових класів допомагає зрозуміти етичні аспекти використання медіа та відповідальність за свої дії в цифровому світі.

### **Список використаних джерел:**

1. Антонова О. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: дидактичні основи формування медіаграмотності в учнів початкової школи» для педагог. працівників. Київ: Генеза, 2020. 96 с.
2. Горич Д. Науково-методична робота. Формування медіаграмотності молодших школярів. Умань, 2019. URL: <https://sno.udpu.edu.ua/index.php/naukovo-metodychna-robota/94-vseukrainska-studentska-internet-konferentsiia-dlia-mahistrantiv-problemy-i-perspektyvy-rozvytku-osvity-khkhi-stolittia-11-12-lystopada-2019/356-formuvannya-mediagramotnosti-molodshikh-shkolyariv>
3. Іць С. Використання медіаосвітніх ігор для формування медіаосвітньої компетентності учнів початкової школи. Житомир, 2012. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/11273/1/початкова%20школа.pdf>.
4. Нова українська школа: організація медіаосвіти в початковій школі : навчально-методичний посібник / Старагіна І. П., Волошенюк О. В., Мокрогуз О. П., Ганик О. В. Київ: ПРОПАПІР, 2021. 160 с.